

Tárgytematika / Course Description Generációs ismeretek

AKNB_BHTM109

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Vehrer Adél

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az egyre nagyobb létszámú idősödő korosztály, és az egyre kisebb létszámú fiatal generáció közötti együttműködés, párbeszéd kialakítása a kulturális szakterületen is kihívást jelent napjainkban. A tantárgy keretében megismerkedünk a különböző generációkkal kapcsolatos elméletekkel, és elemezzük a kulturális különbségeket. A félév során szerzett ismeretek, tapasztalatok a közösség-szervezői munka során hatékonyan alkalmazhatók lesznek.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- Intergenerációs tanulás az egész életen át tartó tanulás rendszerében. A tevékeny idős kor és a generációk közötti együttműködés európai programja. Uniós alapelvek, sikeres projektek, jó gyakorlatok.
- Történelmi áttekintés. Generációk párbeszéde a múltban. A hagyomány és a normák szerepe. Különbségek koronként.
- A generációk kategorizálása, jellemzői. Különbségek és együttműködési lehetőségek. A veterán, Baby Boom, X, Y, Z és Alfa generáció jellemzői.
- A mai fiatalok ismeret-átadási lehetőségei a nyugdíjas korosztály számára. A tudás-megosztás átalakulása.
- Referátumok

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: tvsz szerint

Vizsgára bocsátás feltétele: -

Követelmény: szakirodalmon és személyes interjún alapuló témafeldolgozás és prezentáció bemutatása

Ajánlott szempontrendszer:

- Bevezető: személyes kötődés a témához, a témaválasztás indoklása
- A csoport előzetes ismereteinek felmérése Tricider vagy Slido felület segítségével
- A téma elméleti irodalma (alkalmazhatóak az Animoto felületeken készült önálló videók)
- Lehetőség szerint a téma saját családi tapasztalaton és interjún alapuló bemutatása.
- Összegzés: vélemény, javaslatok megfogalmazása.
- Befejezés: Flippity, Quizizz, Socrative vagy Kahoot appban ellenőrző játékos feladatsor összeállítása a csoport számára /jigsawplanet felületen puzzle készítés / genially felületen szabadulószoza készítés

Értékelési rendszer:

- Illeszkedés a megadott szempontrendszerhez
- A diák szerkesztése, esztétikum, illusztrációk.
- A prezentáció tartalma, az anyag rendszerezése
- Források feltüntetése, irodalom
- Szemléltetés: képek, videók, interaktív elemek, appok alkalmazása, csoporttársak bevonása.

Választható témakörök

1. Munkamegosztás gyermek és felnőttkorban: női munkák, férfi munkák. Az öregek feladatai nemenként. Tekintély és tisztelet.
2. Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: karácsonyi ünnepkör, farsang, húsvéti és pünkösdi ünnepkör.
3. Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: búcsú, házassági évforduló, ballagás, névnap, születésnap, nőnap, Valentin-nap.
4. Ünnepek 1945 után: április 4., november 7., május 1., március 15. A „Párt” és a KISZ rendezvényei munkahelyen és a településen.
5. A generációk feladatai a társas munkák során. Munkamegosztás szüretkor, aratáskor, tollfosztás és kalácsalkalmával.
6. A szórakozás formái: kocsma, bálók, színházi előadások – az egyes korosztályok szerepe.
7. Az ivás közösségi kultúrája. Alkoholfogyasztás nemenként és generációnként. Mindennapos ivás, saját bor és pálinkakészítése és kínálása, alkalomhoz kötődő ünnepi kínálás, társas ivás.
8. A környezettudatos életmód régen. Hogy oldották meg az életüket barna és szürke kuka, hulladékudvar, hűtő, mikro, porszívó, mosógép, mosogatógép nélkül? Főzés, mosás, állattartás szerepe a „szelektív hulladékgyűjtésben”, fűtés, élelmiszer tartósítás, mosás.
9. Öltözködés, ruházat az egyes korosztályoknál és ezek különbözőségei: ruhatár, ruhadarabok mennyisége, származása, alapanyaga, színe, szabása. Hajviselet, alsónemű, lábbeli. Férfiak-nők közötti különbségek. Szépségápolás, kozmetikumok: haj, köröm, smink, bőrápolás. Férfi és női szépségideál.
10. A falusi kert, udvar gondozása, ebben az egyes generációk szerepe. Virágos és zöldséges kert. Dísznövények. Gyógynövények termesztése, szedése, használata.
11. A születés szokásai régen és ma. Otthonszülés, kelengye, babaápolás, ruházat, játékok.
12. Az egyes generációk szerepe, feladatai a lakodalom során. Előkészületek, feladatkörök, a nagy nap menete, utólagos munkálatok. Nászút.
13. Táplálkozási szokások. Alapanyagok házi előállítása, ill. mit vásároltak boltban? Étkezések napirendje évszakonként. Generációs ülésrend, evőeszközök, az ételek elosztásának sorrendje, típusai. A régi konyha, a főzés, s ebben a korosztályok feladatai.
14. Ismerkedés, „udvarlás” helyszínei, illemszabályai. Hogy találták meg az „Igazit”? Milyen szempontok játszottak

szerepet? Hogy zajlottak a találkozások? Hogy oldották meg sms, facebook és like-ok nélkül? A régi tánciskolák. A kamaszkor jellemzői.

15. A nemek és a generációk szerepe a néptáncban, tájegységenkénti különbségek és hasonlóságok.
 16. A népi hiedelmek hagyományozása generációról generációra. Természetfeletti lények (boszorkány, ördög, lidérc) és természetfeletti erővel rendelkező emberek (halottlátó, jós, tudós emberek). Milyen babonákban hittek nagyszüleink és miben hiszünk mi?
 17. Az erdő rejtelmek. Gyűjtögetés, népi vadfogás. A fa, mint alapanyag használata a ház körül.
 18. Építkezés, lakásbelső, bútorszat. A dísz tárgyak változásai. Hímzés, kötés, horgolás. A lakásbelső alakulása generációról generációra.
 19. Kézműves tevékenységek. Maszekok, falusi mesterek szerepe a közösségben. A tárgyak élettartama, generációról generációra öröklődő használata. Népies, retro és vintage tárgyak.
 20. Az ajándékozás átalakulása. Mely ünnepeken ajándékoztak nagyszüleink, dédszüleink? Milyen különbségek voltak napjainkhoz képest?
-

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Tari Annamária 2015 Generációk online Budapest Tericum Kiadó. 272 oldal. ISBN: 9786155285783
- Tari Annamária 2010 Y generáció. Budapest. Jaffa Kiadó. 298 oldal. ISBN: 9789639971202
- Tari Annamária 2011 Z generáció. Budapest. Tericum Kiadó. 348 oldal. ISBN: 9789639633926
- Vehrer Adél: Generációmenedzsment a hétköznapi életben In: Lőrincz Ildikó (szerk.) XVII. Apáczai-napok. Tudományos Konferencia: Mobilis in mobili: egyszerűség és komplexitás a tudományokban. Konferencia helye, ideje: Győr, Magyarország, 2013.10.25 Győr; Sopron: NYME Apáczai Csere János Kar; Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, 2014. pp. 51-62. (ISBN:[978-963-334-201-5](#))
- Edelényi Adél: Népi kultúra. Mikszáth Kiadó. 2009. Bp.

Dr. Vehrer Adél

egyetemi docens

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL